

Náklady řízení

Neposkytne-li odvolací soud účastníkovi řízení prostor pro reakci na svůj odlišný právní názor týkající se určení a tak i výše tarifní hodnoty rozhodné pro výpočet náhrady nákladů řízení a změnil-li rozhodnutí o nákladech řízení soudu prvního stupně, ač proti němu nesměřovaly výhrady odvolatele, odvolatel je neuplatnil ani v průběhu řízení a odvolací soud nedal najevo, že změnu rozhodnutí zvažuje, takže účastník řízení se o odlišném právním posouzení dozví až z rozhodnutí odvolacího soudu, poruší zákaz překvapivých rozhodnutí jakožto jednu ze složek ústavně zaručeného práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Použije-li soud při určení náhrady nákladů řízení „fiktivní“ tarifní hodnotu podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu, ač k tomu nejsou dány podmínky, dopustí se svévole a poruší ústavně zaručené právo účastníka řízení vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Nevysvětlí-li zároveň, proč nepoužil jinou do úvahy připadající tarifní hodnotu, poruší rovněž právo na řádné odůvodnění jakožto jednu ze složek ústavně zaručeného práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. II.ÚS 297/26 ze dne 18.3.2026)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje, příspěvkové organizace, sídlem P., zastoupené Mgr. M.V., advokátem, sídlem P., proti výrokům II a III rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 62 Co 194/2025-193 ze dne 12. listopadu 2025, za účasti Městského soudu v Praze, jako účastníka řízení, a obchodní korporace ROBSTAV k. s., sídlem P., zastoupené Mgr. J.Č., advokátem, sídlem Č.B., jako vedlejší účastnice řízení, tak, že výroky II a III rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 62 Co 194/2025-193 ze dne 12. listopadu 2025 byla porušena stěžovatelčina ústavně zaručená základní práva vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Výroky II a III rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 62 Co 194/2025-193 ze dne 12. listopadu 2025 se proto ruší.

Z odůvodnění:

I. Stručné shrnutí podstaty nálezu

1. Ústavní soud uplatnil zásady plynoucí z jeho dosavadní judikatury na napadené výroky o nákladech řízení a zrušil je.

2. Stěžovatelka jako objednatelka díla se v soudním sporu domáhala nahrazení projevu vůle vedlejší účastnice jako zhotovitelky díla spočívajícího v uzavření předávacího protokolu o odevzdání a převzetí stavby. Vedlejší účastnice to odmítala z důvodu, že smlouvu o dílo považovala za neplatnou. Stěžovatelka ve sporu vyhrála a byla jí přiznána náhrada nákladů řízení. Ohledně výše náhrady však obecné soudy nebyly jednotné.

3. Konkrétně se Ústavní soud v nálezu zabývá situací, kdy Obvodní soud pro Prahu 4 přiznal stěžovatelce náhradu nákladů řízení ve výši 567 457,20 Kč. Městský soud v Praze pak ve věci rozhodoval na základě odvolání vedlejší účastnice. Ta rozhodnutí obvodního soudu napadla jako celek, argumentačně ale brojila pouze proti výroku o věci samé. Ohledně věci samé městský soud

rozhodnutí obvodního soudu potvrdil, ale změnil rozhodnutí o nákladech řízení, a to tak, že přiznanou náhradu snížil na 15 246 Kč, tj. o více než 97 %. Stěžovatelku předem na svůj odlišný právní názor neupozornil. Rozdíl ve výši náhrady vznikl tím, že městský soud vycházel při určení sazby odměny z tarifní hodnoty 10 000 Kč podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu ve znění do 31. prosince 2024. Obvodní soud měl oproti tomu za splněné podmínky pro aplikaci § 8 advokátního tarifu a vycházel tak z tarifní hodnoty 55 385 995,77 Kč, která odpovídala sjednané ceně díla. Počet úkonů právní služby, za které náhrada příslušela, vyhodnotily oba soudy stejně.

4. Ústavní soud dospěl k závěru, že městský soud porušil zákaz překvapivých rozhodnutí tím, že neposkytl stěžovatelce prostor pro reakci na odlišný právní názor a změnil rozhodnutí o nákladech řízení, ač proti němu nesměřovaly výhrady vedlejší účastnice v podaném odvolání, vedlejší účastnice výhrady neuplatnila ani v průběhu řízení, a ani městský soud nedal najevo, že zvažuje změnu rozhodnutí obvodního soudu o nákladech řízení.

5. Rozhodnutí o nákladech řízení vycházející z "fiktivní" tarifní hodnoty podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu bylo svévolné a městský soud dostatečně nevysvětlil, proč nepoužil tarifní hodnotu podle § 8 advokátního tarifu, ani podle § 9 odst. 3 písm. b), ač je ustanovení § 9 odst. 1 advokátního tarifu "zbytkovou klauzulí", která pokrývá pouze situace, na něž nelze vztáhnout žádné jiné ustanovení advokátního tarifu.

II. Skutkové okolnosti a obsah napadených rozhodnutí

6. Stěžovatelka se domáhá zrušení v záhlaví označených výroků soudního rozhodnutí s tvrzením, že jimi byla porušena její ústavně zaručená práva zakotvená v čl. 11, čl. 36 odst. 1, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

7. Stěžovatelka se žalobou domáhala nahrazení projevu vůle vedlejší účastnice spočívajícího v uzavření předávacího protokolu o odevzdání a převzetí stavby.

8. Obvodní soud rozsudkem č. j. 19 C 51/2024-92 ze dne 16. prosince 2024 žalobě vyhověl (výrok I) a uložil vedlejší účastnici zaplatit stěžovatelce na náhradě nákladů řízení 567 457,20 Kč (výrok II). Při rozhodování o nákladech řízení vyšel obvodní soud z tarifní hodnoty ve výši 55 385 995,77 Kč odpovídající sjednané ceně díla.

9. Městský soud rozsudkem obsahujícím napadené výroky potvrdil rozsudek obvodního soudu ve výroku I (výrok I) a ve výroku II jej změnil tak, že výše nákladů řízení činí 15 246 Kč, a ve zbylém rozsahu jej potvrdil (výrok II), a dále uložil vedlejší účastnici zaplatit stěžovatelce 6 655 Kč na náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok III). Při rozhodování o nákladech řízení vycházel městský soud z tarifní hodnoty podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu.

III. Argumentace stěžovatelky

10. Stěžovatelka městskému soudu vytýká, že zcela nepochopitelně a bez vysvětlení při výpočtu výše náhrady nákladů řízení použil tarifní hodnotu advokátního tarifu pro spory, jejichž předmět nelze vyjádřit v penězích, ačkoliv předávané dílo je zjevně penězi ocenitelné.

11. Stěžovatelka cituje několik nálezů Ústavního soudu, od nichž se měl městský soud odchýlit. Jde o rozhodnutí týkající se určení tarifní hodnoty ve sporu o neplatnost kupní smlouvy. Má-li být podle Ústavního soudu za hodnotu takového sporu považována kupní cena, je podle stěžovatelky třeba v posuzované věci, kdy vedlejší účastnice na svou obranu namítala neplatnost smlouvy o dílo, aby za tarifní hodnotu byla považována sjednaná cena díla.

12. Podle stěžovatelky nebylo možno aplikovat § 9 odst. 1 advokátního tarifu. Toto ustanovení se

používá jako poslední možnost. I kdyby byl předmět řízení penězi neocenitelný, aplikovalo by se pravidlo § 9 odst. 3 písm. b) advokátního tarifu, a nikoliv § 9 odst. 1.

13. Dále stěžovatelka uvádí, že se dozvěděla o rozdílném pohledu městského soudu na otázku stanovení výše náhrady nákladů řízení až v okamžiku rozhodnutí rozsudkem obsahujícím napadené výroky. Otázka nákladů řízení nebyla předmětem odvolacích námitek a stěžovatelka neměla důvod se k této otázce během řízení vyjadřovat. Napadený rozsudek byl proto pro stěžovatelku překvapivý a nepředvídatelný.

IV. Předpoklady řízení před Ústavním soudem

14. Ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, je přípustná a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je řádně zastoupena advokátem.

V. Průběh řízení před Ústavním soudem

15. Ústavní soud si k posouzení ústavní stížnosti vyžádal vyjádření městského soudu a vedlejší účastnice a spis obvodního soudu.

16. Městský soud odkázal na odůvodnění napadených výroků obsažené v bodech 18 a 20 rozsudku. Toto odůvodnění městský soud označil jako podrobné. Dále uvedl, že splňuje veškeré náležitosti podle § 157 odst. 2 občanského soudního řádu. Městský soud má za správnou tarifní hodnotu podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu, neboť ve věci šlo o nahrazení projevu vůle vedlejší účastnice k uzavření protokolu o odevzdání a převzetí stavby. Podle městského soudu jeho rozhodnutí nebylo překvapivé a o nákladech řízení rozhodl naprosto transparentně a stěžovatelka měla možnost se k výši nákladů vyjádřit. Městský soud považuje částku 567 457,20 Kč přiznanou obvodním soudem za zcela neúměrnou a neadekvátní povaze sporu s ohledem na jeho složitost. Městský soud dále upozornil, že kdyby odvolání směřovalo výlučně do rozhodnutí o nákladech řízení, bylo by o něm dokonce možno rozhodnout i bez nařízení jednání. Stěžovatelka si musela být vědoma, že odvoláním vedlejší účastnice proti rozsudku obvodního soudu byl napaden i nákladový výrok, který může být změněn v její neprospěch. Městský soud navrhl, aby byla ústavní stížnost odmítnuta jako návrh zjevně neopodstatněný.

17. Vedlejší účastnice zaslala Ústavnímu soudu plnou moc udělenou advokátovi. K ústavní stížnosti se nevyjádřila.

18. Obdržené vyjádření městského soudu zaslal Ústavní soud stěžovatelce na vědomí a poskytl jí možnost repliky, kterou využila. Stěžovatelka upozornila, že městský soud ve vyjádření tvrdil, že předmětem sporu bylo plnění neocenitelné v penězích, avšak tento závěr nijak neobjasnil. Ad absurdum by stanovisko městského soudu vedlo k tomu, že domáhal-li by se zhotovitel uhrazení ceny díla, šlo by o penězi ocenitelný předmět řízení, kdežto kdyby objednatel požadoval vydání díla, byl by předmět řízení neocenitelný. Ve výsledku by tak byla systematicky zvýhodněna jedna strana sporu, neboť by na nákladech získala významně více, byť by se zhotovitel a objednatel domáhali vzájemného plnění.

19. Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že by do rozhodování o nákladech řízení měl vstupovat subjektivní náhled soudu na složitost sporu. Nadto prodlení vedlejší účastnice s předáním díla způsobilo, že stěžovatelce vznikly významné administrativní a finanční náklady, a částku přiznanou obvodním soudem proto nelze považovat za nepřiměřenou.

20. Za nesprávný považuje stěžovatelka názor městského soudu, že se mohla a měla k výši nákladů vyjádřit. Neměla důvod obhajovat nákladový výrok rozsudku obvodního soudu, který byl vydán v její prospěch, když proti němu nemiřily námitky vedlejší účastnice v podaném odvolání.

21. Akcesorita nákladového výroku ani možnost rozhodnout o odvolání jen proti rozhodnutí o nákladech řízení bez nařízení jednání podle stěžovatelky nezbavuje soud povinnosti seznámit účastníky řízení s odlišným názorem na posouzení nákladů řízení, a to i nařízením jednání. Stěžovatelka z uvedených důvodů setrvala na závěru o důvodnosti ústavní stížnosti.

VI. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

22. Ústavní soud po přezkumu napadených výroků v záhlaví uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

23. Ústavní soud předesílá, že přistupuje k přezkumu rozhodnutí o nákladech řízení zdrženlivě (nález sp. zn. II. ÚS 2632/18 ze dne 17. dubna 2019, bod 19, a aktuálně stanovisko pléna sp. zn. Pl. ÚS-st. 60/24 ze dne 5. března 2025, bod 23, a na něj navazující nálezová judikatura, např. sp. zn. I. ÚS 2552/24 ze dne 8. dubna 2025, sp. zn. I. ÚS 2/25 ze dne 12. června 2025 či sp. zn. II. ÚS 1761/25 ze dne 23. července 2025). Důvodem pro kasační zásah Ústavního soudu může být jen zjevná svévole nebo jiný závažný zásah do ústavně zaručených základních práv stěžovatele.

24. Za takto závažný zásah do základních práv stěžovatelky považuje v posuzované věci Ústavní soud zejména porušení zákazu překvapivých rozhodnutí ze strany městského soudu. Nepředvídatelné chování soudů ohrožuje důvěru jednotlivců v soudnictví a právní stát.

25. Ústavní soud se zabýval rovněž posouzením úvah městského soudu o tarifní hodnotě. Dospěl k závěru, že určení tarifní hodnoty podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu je zjevně svévolné.

VI. a) Zákaz překvapivých rozhodnutí

26. Integrální součástí práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny je požadavek, aby účastníci řízení měli možnost účinně předložit soudu argumenty způsobilé ovlivnit rozhodnutí (např. nálezy sp. zn. I. ÚS 1671/08 ze dne 5. listopadu 2008, sp. zn. I. ÚS 988/08 ze dne 5. srpna 2009, sp. zn. II. ÚS 2189/09 ze dne 10. června 2010, sp. zn. IV. ÚS 1891/18 ze dne 9. října 2018 či sp. zn. III. ÚS 2667/21 ze dne 16. listopadu 2021).

27. Má-li odvolací soud na otázku náhrady nákladů řízení jiný náhled než soud prvního stupně, aniž by se přitom skutkové okolnosti relevantně změnily, je povinen vytvořit pro účastníky procesní prostor, aby se mohli k dané otázce vyjádřit a uplatnit námítky a argumenty, které mohou rozhodnutí odvolacího soudu ovlivnit a s nimiž se odvolací soud musí ve svém rozhodnutí vypořádat. Nedostojí-li tomuto požadavku, poruší účastníkově ústavně zaručené právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny (např. nálezy sp. zn. I. ÚS 2456/13 ze dne 16. září 2014, sp. zn. I. ÚS 933/21 ze dne 30. listopadu 2021 nebo sp. zn. II. ÚS 55/22 ze dne 24. května 2022).

28. V posuzované věci podala vedlejší účastnice blanketní odvolání, jež následně doplnila. Nově doplněnou argumentaci tvoří jediný odstavec, v němž vedlejší účastnice namítá neplatnost smlouvy o dílo. K náhradě nákladů řízení není v odvolání uvedena žádná argumentace.

29. Ani v průběhu jednání před městským soudem vedlejší účastnice nepřednesla žádný argument týkající se nákladů řízení, a ani soud nedal účastníkům najevo, že zvažuje možnost změnit rozhodnutí o nákladech řízení.

30. Rozhodl-li městský soud za popsané situace o změně nákladů řízení před obvodním soudem v neprospěch stěžovatelky, aniž by jí předem poskytl prostor k reakci, jež mohla ovlivnit určení výše nahrazovaných nákladů řízení, vydal překvapivé rozhodnutí a porušil tím stěžovatelčino právo na soudní ochranu.

VI. b) Ústavní limity určování tarifní hodnoty

31. Ústavní soud v zásadě nehodnotí správnost výroku o náhradě nákladů řízení. Přesto v minulosti opakovaně shledal porušení ústavně zaručených práv jednotlivce na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny) a na ochranu vlastnictví (čl. 11 odst. 1 Listiny), nerespektoval-li obecný soud kogentní ustanovení podzákoného předpisu upravující výši náhrady nákladů soudního řízení (srov. např. nálezy sp. zn. II. ÚS 538/10 ze dne 24. března 2011, sp. zn. II. ÚS 2864/12 ze dne 3. září 2013 či sp. zn. IV. ÚS 2378/20 ze dne 16. února 2021).

32. Ústavní soud shledal, že ze systematiky advokátního tarifu (i dikce jednotlivých ustanovení) je zřejmé, že § 9 odst. 1 advokátního tarifu je "zbytkové" ustanovení, které se pro výpočet odměny použije ve všech ostatních případech, kdy předmět právní pomoci není možno podřadit pod jiné ustanovení advokátního tarifu. Ústavní soud dává ve své rozhodovací praxi opakovaně najevo, že toto ustanovení mělo být aplikováno až jako poslední možnost, kdy nelze posuzovanou věc podřadit pod žádné jiné ustanovení advokátního tarifu, a dokonce nestačí, že by se takové řešení nabízelo jako nejjednodušší možnost (srov. např. nálezy sp. zn. II. ÚS 3292/24 ze dne 25. března 2025). Je-li předmětem řízení věc penězi ocenitelná, je třeba pro výpočet odměny použít primárně § 8 odst. 1 advokátního tarifu (podle něhož se za tarifní hodnotu považuje výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva v době započetí úkonu právní služby, jichž se právní služba týká), nikoliv § 9 advokátního tarifu (srov. zejm. nálezy sp. zn. IV. ÚS 2108/21 ze dne 8. února 2022).

33. Použití "fiktivních" tarifních hodnot v § 9 advokátního tarifu přichází v úvahu tehdy, nelze-li předmět řízení vůbec ocenit v penězích nebo bylo-li by takové ocenění spojené s nepřiměřenými obtížemi. I z jazykového výkladu tak plyne, že lze po soudu vyžadovat, aby vynaložil určité úsilí ke zjištění ceny předmětu řízení. Nepoměrnost obtíží je třeba posuzovat ve vztahu k hodnotě, která může být ve hře, respektive k hodnotě, kterou mají srovnatelné věci, u nichž lze hodnotu zjistit bez obtíží.

34. Nejvyšší soud ve své konstantní judikatuře opakovaně uvádí, že sjednají-li si smluvní strany způsob a postup pro předání díla, má to ten důsledek, že k provedení předmětného díla může dojít pouze způsobem a postupem dohodnutým účastníky ve smlouvě. Pokud je ve smlouvě specifikován způsob předání díla (protokolárním předáním), nelze při absenci předávacího protokolu považovat dílo za předané a převzaté pouze na základě dalších okolností případu, tedy postupem a způsobem jiným, ani fakticky. Existence předávacího protokolu tvoří hmotněprávní podmínku předání a převzetí díla (srov. např. rozsudek sp. zn. 32 Cdo 3505/2020 ze dne 29. dubna 2021, a tam v bodu 11 zmíněná rozhodnutí). Žaluje-li v takové situaci zhotovitel na uložení povinnosti dílo převzít či nahrazení projevu vůle objednatele, je rozsudek vyhovující zhotovitelově žalobě "poukázkou" na zaplacení ceny díla splatné v závislosti na "uzavření" předávacího protokolu. V takové situaci je nepochybně předmět sporu penězi ocenitelný a odvíjí se od ceny díla, která má být zaplacená.

35. Situace v posuzované věci je ovšem relevantně odlišná tím, že žalobu na nahrazení projevu vůle podala stěžovatelka jakožto objednatelka díla. Podle smlouvy o dílo (čl. 6.3 smlouvy o dílo) přitom platilo, že objednatel je vlastníkem díla od počátku plnění (zhotovování) díla. Absence protokolárního předání a převzetí díla nebránila stěžovatelce ani dílo užívat. V posuzované věci se tak nejví, že by hodnotou sporu, tedy tím, co bylo pro stěžovatelku "v sázce", byla sjednaná cena díla.

36. Stěžovatelka v žalobě i v průběhu řízení (např. č. l. 54 verte nebo č. l. 182 verte) odůvodňovala podání žaloby tím, že protokolární předání a převzetí díla je podmínkou pro dotaci, kterou získala a musela by ji bez protokolu o předání a převzetí díla vrátit. Hodnotou sporu tak mohla být výše dotace, kterou by stěžovatelka bez protokolu o předání a převzetí díla musela vrátit. Městský soud, nesouhlasil-li s tím, že tarifní hodnotou je sjednaná cena díla, měl stěžovatelce poskytnout procesní prostor k tomu, aby tvrdila a prokázala, jaká hodnota pro ni byla v řízení "v sázce". I v situaci, kdyby

se nepodařilo přesně prokázat, o jakou hodnotu šlo, avšak bylo by zřejmé, jaká je nejmenší možná hodnota předmětu řízení, měl by soud povinnost z této hodnoty vycházet, byla-li by vyšší než "fiktivní" tarifní hodnota určená podle § 9 advokátního tarifu.

37. Pouze kdyby nebylo možné určit tarifní hodnotu podle § 8 advokátního tarifu, nebo by takové zjištění bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi, by bylo možné postupovat podle § 9 odst. 3 písm. b) advokátního tarifu, nikoliv však podle § 9 odst. 1, jak zcela nesprávně uzavřel městský soud. Ač městský soud ve vyjádření k ústavní stížnosti uváděl, že v odůvodnění rozsudku obsahujícího napadené výroky poskytl podrobné zdůvodnění výpočtu náhrady nákladů řízení, nelze mu přisvědčit. Použití § 9 odst. 1 advokátního tarifu bylo zcela svévolné a nebylo odůvodněno fakticky nijak. Městský soud nejenže neposkytl podrobné vysvětlení, proč za tarifní hodnotu nepovažoval sjednanou cenu díla, zejména nevysvětlil, proč nepoužil ani § 9 odst. 3 písm. b) advokátního tarifu. Jediné vysvětlení plyne z toho, že vyšel čistě ze zmínky v rozsudku obvodního soudu v bodu 25 odůvodnění. Obvodní soud tam vysvětluje, že při určení tarifní hodnoty vychází z § 8, a nikoli § 9 odst. 1 advokátního tarifu. I obvodní soud měl odkazovat na § 9 odst. 3 advokátního tarifu (jak plynulo i z argumentace stěžovatelky na č. l. 89 ve vyúčtování nákladů řízení před obvodním soudem). Zřejmě chybný odkaz na odstavec 1 neměl ale na rozhodnutí obvodního soudu dopad, obvodní soud rozhodoval podle § 8 advokátního tarifu, proto se v odůvodnění věnoval argumentaci pro použití § 8, a nikoli pro použití § 9.

VII. Závěr

38. Městský soud v řízení neposkytl stěžovatelce prostor pro reakci na svůj právní názor týkající se určení, a tak i výše tarifní hodnoty, čímž porušil zákaz překvapivých rozhodnutí jakožto jednu ze složek ústavně zaručeného práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

39. Rozhodnutí městského soudu bylo navíc svévolné, neboť použil "fiktivní" tarifní hodnotu podle § 9 odst. 1 advokátního tarifu, ač k tomu nebyly dány podmínky. Tím porušil stěžovatelčino ústavně zaručené právo vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny a rovněž právo na řádné odůvodnění jakožto jednu ze složek ústavně zaručeného práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

40. Ústavní soud proto podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a výrok II a III rozsudku městského soudu podle § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona zrušil. Takto rozhodl bez ústního jednání, neboť měl za to, že od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

41. V dalším řízení městský soud bude vázán právním názorem Ústavního soudu a poskytne stěžovatelce prostor pro reakci na svůj názor, že se zde nemá počítat tarifní hodnota podle § 8 advokátního tarifu, a teprve pak znovu rozhodne o nákladech řízení. Ústavní soud nepředjímá výsledek posouzení městského soudu, se zřetelem k tomu, co již v řízení vyšlo najevo, je však zřejmé, že v posuzované věci nepřichází v úvahu použití § 9 odst. 1 advokátního tarifu.

42. Ústavní soud dodává, že považuje za problematické, že některé "fiktivní" tarifní hodnoty obsažené v § 9 advokátního tarifu, zejména ve věcech určení existence práva či právního vztahu a neplatnosti právního jednání podle § 9 odst. 3 písm. a) a odst. 4 písm. a), který se týká nemovitých věcí, a ve věcech žalob o nahrazení projevu vůle podle § 9 odst. 3 písm. b), mohou být i přes nedávnou novelizaci tohoto ustanovení (a procentuálně významného zvýšení tarifní hodnoty) někdy až v hrubém nepochopitelném poměru ke skutečné hodnotě předmětu řízení. Soudní řízení je spojeno s finančními a časovými náklady, kvůli nimž se jednotlivci zpravidla do vedení sporu pouští až v situaci, kdy má předmět sporu významně vyšší hodnotu, než by odpovídalo fiktivním částkám v § 9 advokátního tarifu (pro věci v odstavci 3 činí taková hodnota 65 000 Kč a pro věci v odstavci 4, který se týká určovacích žalob ve vztahu k nemovitým věcem, pak 113 000 Kč). Bylo by tak vhodné, aby

Ministerstvo spravedlnosti zvážilo změnu koncepce úpravy tarifní hodnoty některých věcí zmiňovaných v § 9 advokátního tarifu, kde předmětem sporu není přímo peněžité plnění, ale zprostředkovaně je lze vyjádřit v penězích. Nabízí se kombinace zvýšení fiktivní tarifní hodnoty a zastropování tarifní hodnoty skutečné. Zejména v situacích, kde vyjádření v penězích je (objektivně) možné, ale je spojeno s nepoměrnými obtížemi, a vyhláška pak vede k aplikaci § 9 advokátního tarifu, může vzniknout neopodstatněná výrazná disproporce mezi "fiktivní" tarifní hodnotou a skutečnou, jen obtížně zjistitelnou, hodnotou.

Další články:

- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)
- [Náklady řízení](#)
- [Odmítnutí dovolání](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Omezení vlastnického práva veřejným prostranstvím a bezdůvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Opomenuté vyjádření účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)